

KOUTÉ VWA

UN FILM DE MAXIME JEAN-BAPTISTE

Locarno Film Festival

CONCORSO CINEASTI DEL PRESENTE
OFFICIAL SELECTION

TWENTY
NINE

spectre

morethan

Avila

shelter prod

NEW DAWN

Ancalia

FÉDÉRATION
WALLONIE-BRUXELLES

tan shelter.be

ING

Persdossier

Kouté vwa

Maxime Jean-Baptiste
België, Frankrijk, Guyana / 2024/ 76'

↓ INHOUD

- [> Tagline](#)
- [> Synopsis](#)
- [> Festival selecties](#)
- [> Intentieverklaring van de regisseur](#)
- [> Over de regisseur](#)
- [> Cast en Crew](#)
- [> Contact](#)

↓ TAGLINE

Melrick, een dertienjarige jongen, brengt zijn zomervakantie door bij zijn oma Nicole in Cayenne, Guyana. Zijn verlangen om te leren drummen roept de geest op van zijn oom Lucas, die ook een drummer was en elf jaar eerder op tragische wijze om het leven kwam.

↓ SYNOPSIS

Melrick, een dertienjarige jongen, brengt zijn zomervakantie door bij zijn oma Nicole in Cayenne, Guyana. Tijdens zijn bezoek roept zijn verlangen om te leren drummen de geest op van zijn oom Lucas, die ook een drummer was en elf jaar eerder op tragische wijze overleed. Geconfronteerd met het verdriet dat zijn familie achtervolgt en de wraakzucht van Lucas' beste vriend, zoekt Melrick zijn eigen weg naar vergeving.

↓ INTERVIEW MET MAXIME JEAN-BAPTISTE

Interview Cinergie, afgenomen door Katia Bayer met Maxime Jean-Baptiste over zijn nieuwe film *Kouté vwa*

Maxime Jean-Baptiste: *Kouté vwa* [...] gaat over een verhaal dat de geschiedenis van Guyana heeft getekend: de moord op Lucas Diomar in 2012. Dit voorval leidde tot tal van reportages en documentaires. Er werden ook stille marsen georganiseerd, en zelfs verenigingen opgericht, vooral in de wijk Mont-Lucas, waar een groot deel van de film zich afspeelt.

Deze film is gebaseerd op mijn familie. De jongen die is overleden en waar ik het over heb in de film, is mijn neefje. Samen met mijn zus, Audrey, wilden we een intieme blik behouden op dit verhaal, maar tegelijk ook een zekere afstand creëren, omdat we soms te dicht bij de gebeurtenissen stonden. [...]

Cinergie: Is het omdat er die familiale en emotionele nabijheid was dat je voor fictie hebt gekozen?

M.J-B: Absoluut. Het oorspronkelijke idee was om een heel klassieke documentaire te maken. Ik begon met interviews met mijn tante Nicole, een van de hoofdpersonen in de film. Ik wilde begrijpen hoe ze had leren leven met de dood van haar zoon Lucas. Daarna filmde ik getuigen, vrienden van Lucas. Naarmate het project vorderde, werden nieuwe personages toegevoegd, zoals Yannick, een vriend van Lucas, en in het bijzonder Melrick, zijn neef, die de hoofdrol speelt in de film. Geleidelijk aan zagen we een potentieel voor fictie ontstaan, in die zin dat er een spel ontstond dat erg interessant werd.

In de film is er bijvoorbeeld een scène waarin Nicole in een auto wordt gefilmd. Ze had me al eens verteld dat ze een van de moordenaars van Lucas had ontmoet en dat ze hem bijna had gedood. Ze had me dat toevertrouwd in een interview. Bij het herschrijven van de film, vooral samen met Audrey, dachten we dat er in de fictie een veel groter potentieel te verkennen viel, omdat er een zekere vorm van tragedie in dit verhaal zat. En die tragedie kon je soms sterker voelen wanneer we ons in een puur verhalende stijl bevonden. Dat is iets wat echt goed gewerkt heeft.

De drie hoofdpersonages van de film voelden zich vrijer doordat ze soms een rol speelden. Dat stelde hen ook in staat om afstand te nemen. Het waren niet

gewoon zichzelf, blootgesteld, die emoties doorgaven, maar ook personages die konden spreken tot anderen, die mogelijk soortgelijke dingen hadden meegemaakt.

In de uiteindelijke versie van het scenario was er geen enkele dialoog; het is dankzij heel het documentaire proces dat ik verhalen en anekdotes kon verzamelen. Wat ik samen met Audrey moest opbouwen in het schrijfproces, waren de narratieve fundamenteën: die specifieke scène, die specifieke locatie. Er waren dus brede verhaalkaders, maar binnen die kaders waren alle gesproken woorden en bewegingen behoorlijk vrij.

C.: Je kortfilm heet *Écoutez le battement de nos images* (Luister naar het ritme van onze beelden). De langspeelfilm draagt in het Frans de titel *Écouter les voix* (Luister naar de stemmen). Het idee van luisteren keert telkens terug in je werk. Waarom is het in het dagelijks leven belangrijk voor je om aandacht te hebben voor de ander?

M.J-B: Het is waar dat het idee van luisteren erg aanwezig is in de film. De directe vertaling van *Kouté vwa* is "Luister naar de stemmen". Dat is vooral gericht aan Melrick, het hoofdpersonage. In *Écoutez le battement de nos images* was het bijna een soort oproep: luister naar dit waargebeurde verhaal, want het wordt niet genoeg gehoord. In *Écoute les voix* is het iets milder misschien, eerder een uitnodiging. Mijn films stellen altijd vragen over de stem, mondelinge overlevering, en de manier waarop cinema een ruimte kan zijn waarin we eindelijk echt kunnen luisteren.

C.: Je spreekt over mondelinge traditie. In Guyana is er veel aandacht voor orale overdracht en verhalen. Soms zijn er geen beelden. Ik heb het gevoel dat jij en je zus je beschouwen als erfgenamen van die traditie, terwijl jullie ook proberen je eigen cinematografische taal te ontwikkelen.

M.J-B: Absoluut. Er is een sterke band met mondelinge traditie in Guyana, maar ook op de Antillen, vooral via het Creools, dat voor mij echt een puur orale taal is die zich voortdurend heruitvindt. Maar het klopt dat Audrey en ik ook een zekere afstand tot die cultuur hebben, omdat we in Frankrijk zijn

opgegroeid. We zijn in zekere zin ook vreemden voor de realiteit van Guyana. Cinema is voor zowel haar als voor mij een toegangspoort om vormen van afstand te uiten. Dat ik Melrick koos als hoofdpersonage is geen toeval. Net als ik staat hij op een zekere afstand van de gebeurtenissen. Het wordt niet expliciet gezegd, maar hij komt niet rechtstreeks uit Guyana, ook al heeft hij er tijd doorgebracht. Hij is ook in Frankrijk opgegroeid, dus hij heeft een bepaalde afstand, die vruchtbaar kan zijn voor reflecties, ideeën, en die ook een bijzondere relatie met de wereld creëert.

C.: Welke rol speelt geluid en muziek in je film?

M.J-B: Geluid en muziek zijn cruciaal in de film, te beginnen met de trommel. Aan het begin van de film zien we Melrick oefenen, en daarna zijn er twee vrij belangrijke scènes. We horen de trommel die in groep wordt gespeeld. Die trommel is verbonden met Lucas, het overleden personage, die een belangrijke trommelaar was. Maar de trommel belichaamt ook een ruimte van verbinding voor Melrick, die hem in staat stelt opnieuw in contact te komen met het ritme en de cultuur van zijn land. Het is een open ruimte waaraan we graag een belangrijke plek wilden geven.

C.: Wat me ook opviel in je film is de jeugd. Hoe maakt die zich het medium film eigen in Guyana? En hoe ga jij om met de verantwoordelijkheid die je misschien niet hebt gevraagd?

M.J-B: Dat is inderdaad een heel interessant punt. De jeugd staat centraal in de film. We zien vooral jongeren die een sterk bewustzijn hebben van hun eigen beeld. Ze beheersen hun eigen smartphone, zijn spontaan. Ik wilde hen echt de ruimte geven om zich uit te drukken. Daarom wilde ik ook geen strak uitgeschreven scenario. Er zijn veel films die de jeugd tonen, vooral in dit soort wijken of landen, vaak met een wat starre blik. Het lijkt alsof jongeren er alleen zijn om iets zwaars te dragen, wat hen niet echt vertegenwoordigt. Ik wilde echt een vrije ruimte creëren, en niet alleen focussen op geweld.

Geweld is aanwezig in de film, maar het dagelijks leven van deze jongeren bestaat uit zoveel meer. De media willen doen geloven dat er daar enkel geweld is, maar als dat echt zo was, zou iedereen elkaar daar allang

uitgemoord hebben. Er is ook leven, er gebeurt van alles. Wanneer ik de film vertoon, zeggen mensen me soms dat ze Guyana nog niet vaak op deze manier hebben gezien. Audrey en ik komen zo op een punt waarop we dat land lijken te moeten representeren. Maar ik heb daar moeite mee, want ik heb deze film niet gemaakt om Guyana te vertegenwoordigen. Ik heb hem gemaakt om een verhaal te vertellen dat mij na aan het hart ligt, op een bepaalde manier. Het gaat over een *deel* van Guyana, maar niet over heel Guyana. Guyana is zo complex, met zoveel gebieden die elk hun eigen realiteit hebben. Ik sta er ook op te zeggen dat ik ben opgegroeid in Frankrijk. Ik voel me Guyanees, maar ook weer niet helemaal.

↓ AWARDS

- Speciale Vermelding van First Features Awards, Locarno Film Festival 2024
- Speciale Juryprijs CINE + Concorso Cineasti del Presente, Locarno Film Festival 2024
- Juryprijs van de Liga voor de Rechten van de Mens, Festival Monde en Vues 2024
- Speciale Juryvermelding, Festival Monde en Vues 2024
- Grote Documentaireprijs, CinéMartinique Festival 2024
- Erasmus+ Prijs, Festival International du Film Indépendant de Bordeaux (FIFB) 2024
- Juryprijs voor Beste Speelfilm, Festival International du Film d'Amiens (FIFAM) 2024
- Studentenjuryprijs, Festival International du Film d'Amiens (FIFAM) 2024
- SCAM Prijs, Festival En Ville ! 2025

↓ FESTIVALSELECTIES

- 77 Festival du film de Locarno, Suisse (2024)
- Chicago International Film Festival, États-Unis (2024)
- CinéMartinique Festival, Martinique (2024)
- Festival des 3 Continents, France (2024)
- Festival International du Film d'Amiens (FIFAM), France (2024)
- Festival International du Film documentaire d'Amazonie et des Caraïbes (FIFAC), Guyane (2024)
- Festival International du Film Indépendant de Bordeaux, France (2024)
- Festival Monde en Vues, Guadeloupe (2024)
- FIC Monterrey, Mexique (2024)
- Film Fest Gent, Belgique (2024)
- Französische Filmtage Tübingen-Stuttgart, Allemagne (2024)
- La Toile des Palmistes, Guyane française (2024)
- Mostra São Paulo, Brésil (2024)
- Rencontres internationales du documentaire de Montréal, Canada (2024)
- Taipei Golden Horse Film Festival, Chine (2024)
- Vancouver International Film Festival, Canada (2024)
- Viennale, Autriche (2024)
- Premiers Plans Angers - Section diagonales, France (2024)
- Cinélatino Toulouse - Découvertes documentaires, France (2024)
- Festival En ville !, Belgique (2025)
- Contrechamps, Belgique (2025)
- International Film Festival Rotterdam (IFFR), Pays-Bas (2025)
- Ramdam Festival, Belgique (2025)
- Sprouts Film Festival, Pays-Bas (2025)
- Docville, Belgique (2025)
- Africa Alive Festival, Allemagne (2025)
- Curaçao International Film Festival, Curaçao (2025)

↓ INTENTIEVERKLARING VAN DE REGISSEUR

In maart 2012 was ik 19 jaar oud. Ik hoorde vanuit Frankrijk over de brute dood van mijn neef in Cayenne, die tijdens een feestje meerdere keren werd gestoken na een gevecht tussen jongeren. Lucas overleed ter plekke aan zijn verwondingen. Het kostte me veel tijd om de juiste manier te vinden om met de tragedie van zijn dood om te gaan. Verschillende verhalen over mijn relatie met Frans-Guyana, waar mijn familie vandaan komt, zijn hier met elkaar verweven. Ik probeerde zo dicht mogelijk bij de hoofdrolspelers te komen, maar ik probeerde ook een fictief verhaal te bedenken dat een reflectie was op het voortduren van geweld in een gebied dat getekend is door de geschiedenis van de trans-Atlantische slavernij. De film gaat naar het hart van de verhalen die de Europese samenlevingen "en retour" achtervolgen, om Aimé Césaire te citeren. Een geschiedenis die met al haar geweld naar ons terugkeert vanuit die beroemde Nieuwe Wereld waarvan we ooit droomden. Mijn film probeert de gevoelige en delicate voorwaarden te scheppen voor een interculturele dialoog die, zoals we weten, erg gespannen is geworden in onze samenlevingen door het weer aan de oppervlakte komen van begraven geschiedenissen. Daarom is deze film intiem, maar hij wil ook een instrument zijn voor ontdekking, debat en sociale cohesie.

↓ OVER DE REGISSEUR

Maxime Jean-Baptiste (1993), woonachtig in zowel Brussel als Parijs, groeide op in de context van de Guyanese en West-Indische diaspora in Frankrijk. Als filmmaker verdiept hij zich in de complexiteit van de westerse koloniale geschiedenis door te onderzoeken hoe oude trauma's doorleven in het heden. Zijn audiovisuele en performancewerk richt zich op archieven en vormen van re-enactment als perspectief voor het ontwikkelen van een levende, belichaamde herinnering. *Nou voix* (2018) won de Juryprijs op het Festival des Cinémas Différents et Expérimentaux in Parijs. *Listen to the beat of our images* (2021), samen met zijn zus Audrey geregisseerd, werd geselecteerd voor CPH-DOX, Hotdocs, ISFF Clermont-Ferrand, IDFA en vele andere festivals. *Moune Ô* (2022) werd gepresenteerd op het Berlinale Forum en op True/False in de VS. *Kouté vwa* (2024) is zijn eerste speelfilm, die in première ging op de 77e editie van het Locarno Film Festival en de Speciale Juryprijs evenals de speciale vermelding van de First Feature Awards ontving.

© Gabriel Renault

"Oscillating between fiction and documentary, the film is at once a coming of age story [...] and a reflection on inherited violence, a family heritage, but also a historical and colonial one."

– Aurore Engelen

© Quinten Chantrel

↓ CAST EN CREW

Een film van
Maxime Jean-Baptiste

Met
Melrick Diomar, Nicole Diomar, Yannick Cébret

Scenario
Audrey & Maxime Jean-Baptiste

Beeld
Arthur Lauters

Geluid
Kylvian Dadi, Tanguy Lallier

Producent
Rosa Spaliviero, Olivier Marboeuf

Montage
Liyo Gong

Muziek
Mayouri Tchô Nèg, Josy Masse, Floating Points, Pharoah Sanders and the London Symphony Orchestra

Klankmontage
Ingrid Simon

Klankmix
Thomas Ferrando

Kleurcorrectie
Miléna Trivier

Productie
Twenty Nine Studio & Production, Spectres Productions

Coproductie
Atelier Graphoui, Shelter prod

Met de steun van

Centre du Cinéma et de l'audiovisuel de la Fédération Wallonie-Bruxelles, New Dawn Fund, Tax Shelter du gouvernement fédéral de Belgique, Région Guyane, Région Bretagne

© Quinten Chantrel

Avila

Daphné De Weirt

contact@avilafilm.be

Distributie

Marguerite de Saint André

marguerite@avilafilm.be

Communicatie

press@avilafilm.be